

7. KARDİOVASKÜLER SİSTEM TERİMLERİ

**Kızılcahamam Meslek Yüksekokulu
Terapi ve Rehabilitasyon Bölümü Fizyoterapi Programı
Tıbbi Terminoloji Dersi**

Öğr. Gör. Şeyda CANDENİZ

KARDİYOVASKÜLER SİSTEM

- Kardiyovasküler (kalp-damar veya dolaşım) sistemi kanı bütün vücuda dolaştıran organlar topluluğunun işlevsel birliğini yapar.
- Kan bütün hücrelere kapalı boşluklar (kalp ve damar) sistemi içinde besin maddeleri ve O_2 götürür; CO_2 ve artık ürünleri bunlardan alır.
- Kanın bu işleri yaparken dolaşmasına kan dolaşımı denir.

Kardiyovasküler Sistem Ait Anatomik

Terimler:

- Systema (G) cardiovasculare
(kardia(G)+vas(L)) (sistema kardiyovaskülare): Kardiyovasküler sistem. Kalp, damar sistemi. Dolaşım sistemi.
- Vas (L)(vas): Damar.
- Angi (G)(anji): Damar.
- Arteria (L)(arter): Atardamar.
- Arteriola (L)(arteryol): Küçük arter. Çapı kapillerlere göre daha büyüktür.

- **Vena (L)(vena)**: Toplardamar.
- **Phlebos (G)(flebos)**:Toplardamar.
- **Venula (L)(venül)**:Küçük çaplı venler.
- **Tunica intima (L)(tunica intima)**:Damarın boşluk tarafında olan ilk katmanı.
- **Tunica media (L)(tunica media)**:Damarın orta katmanı. Düz kas ve bağ dokudan oluşur.
- **Tunica externa (L)(tunica eksterna)**:Damarın dış katmanı.Bağ dokudan oluşur.

- **Capillare** (L)(kapiller):Kılcal damar. (10-20 mikron çapında).
- **Cor** (L)(kor):Yürek, kalp.
- **Cardia** (G)(kardiya):Yürek, kalp.
- **Pericardium** (peri+kardia(G))(perikardiyum): Perikard. Kalbi çevreleyen zar. Kalple arasında boşluk bulunur. Boşlukta kayganlık sağlayan sıvı vardır.

- **Epicardium** (epi+kardia (G))(epikardyum): Kalbin en dıştaki katmanı. Bu aynı zamanda perikardın visseral yaprağıdır.
- **Myocardium** (myo+kardia (G)) (myokardyum): Kalbin, kalp kası hücrelerinden yapılmış kalın orta katmanı.
- **Endocardium** (endo+kardia (G)) (endokardyum): Kalbin en iç katmanı. Yüzeyi endotel hücreleri ile döşelidir.
- **Atrium** (L)(atriyum): Kulakçık.

- Ventriculus (L)(ventrikül): Karıncık.
- Septum interatriale (L)(inter+atrium(L))
(septum interatriale):Atriyumlar arasındaki bölme. Bazı çocuklarda bu bölmede delik bulunur. Bu deliğe foramen ovale denir.
- Septum interventriculare (L)(septum interventrikulare):Ventriküller arasındaki bölme.
- Valva (L):Kapak.

- **Valva trunci pulmonalis** (L) (valva trunci pulmonalis): Pulmonal kapak. Sağ ventrikülden akciğerlere giden arterin başlangıç yerindeki kapak.
- **Valva aorta** (L): Ostiyum aortada bulunan kapakların her biri. Üç tane olan kapaklar yarım ay şeklindedir. O yüzden bunlara semilunar (yarım ay) kapak da denir.
- **Systole** (G)(sistol): Kalbin kanı pompaladığı periyod, kasılma.
- **Diastole** (G)(diyastol): Kanın kalbe dolduğu periyod, gevşeme.

Kardiyovasküler Sisteme Ait Semptom

Terimleri:

- Tachycardia (tachys+kardia (G)) (taşikardi): Kalp atım hızının normalden fazla olması.
- Bradycardia (bradys+kardia(G))(bradikardi): Kalp atım hızının normalden az olması.
- Arhythmia (a+rhytmos(G)) (aritmi): Kalbin normal ritminin bozulması.
- Palpitation (palpitasyon): Çarpıntı. Kalp atımlarının hızlı ve kuvvetli oluşu.

- **Cyanosis** (kyanos (G)) (siyanoz): Morarma. Kan oksijenlenmesi yetersiz olmasına bağlı olarak oluşur.
- **Acrocyanosis** (akron+kyanos(G)) (akrosiyanoz): Ellerde ve daha seyrek olarak ayaklarda görülen ve derideki küçük damarların spazmı nedeniyle oluşan inatçı, ağrısız ve sistemik siyanozdur.
- **Ischemia** (ischein+haima+ia(G)) (iskemi): Herhangi bir organa yeterince kanın gitmemesi.

- **Vasoconstriction** (vas+constrictio(L))
(vasokonstriksiyon): Kan damarlarının daralması.
- **Vasodilatation** (vas+dilatatio(L))
(vasodilatasyon): Kan damarlarının genişlemesi.

- **Angina (G) pectoris (L) (anjina pektoris)**: Koroner arterdeki ateroskleroz sonucu miyokard iskemisine bağlı olarak göğüste ağrı ile ortaya çıkan durum.
- **Myocardial (G) infarctus (L) (miyokard enfarktüsü (MI))**: Genellikle miyokardın bir bölümüne gelen koroner kan akımının birdenbire azalması sonucu ortaya çıkan iskemik miyokard nekrozudur.
- **Mitral (L) stenosis (G) (mitral stenoz)**: Mitral kapağın daralması.
- **Mitral (L) incompetence** (mitral(L)in+competens(L)) (mitral inkompetens): Mitral kapaktaki yetersizlik. Mitral kapağın tam olarak kapanamaması.

- **Mitral (L) regurgitation (mitral (L) re+gurgitare(L)) (mitral regurjitasyon):** Mitral kapaktaki yetersizlik nedeniyle ventriküldeki kanın, sol atriuma geri kaçmasıyla ortaya çıkan durum.
- **Aort (L) stenosis (G) (aort stenoz):** Aort kapaklarında herhangi bir nedenle darlık oluşması.
- **Tricuspid stenosis (tri+cuspis(L), stenosis(G)) (trikuspid stenoz):** Triküspit kapakta darlık oluşması.

- **Endocarditis** (endo+kardia+itis(G)) (endokardit):
Endokardın iltihabı.
- **Pericarditis** (peri+kardia+itis (G))(perikardit):
Perikardın iltihabı.
- **Congestive heart failure(i)**: Konjestif kalp yetmezliği=KKY.

- **Ventricular septal defect (L)**(ventriküler septal defekt=VSD): Ventriküller arası septumda açıklık olması.
- **Atrial septal defect (L)**(atriyal septal defekt=ASD): Atriumlar arası septumda açıklık olması.
- **Tetralogy of fallot (İ)**(fallot tetrolojisi): Pulmoner arter darlığı, ventriküller arası septumda delik, sağ karıncıkta hipertrofi ve aorta dekstrapozisyonla belirgin bir konjenital kalp hastalığı.